GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad E

Onderwerp	Zienswijze ontwerp-evaluatie gemeenschappelijke regeling SamenTwente		
Portefeuillehouder	Harmjan Vedder agendaletter (E)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	16 december 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2500035920

Wij stellen u voor te besluiten om:

Wij stellen u voor te besluiten om:
1. geen zienswijze in te dienen op de ontwerp-evaluatie gemeenschappelijke regeling SamenTwente.

Inleiding en voorgeschiedenis
In de gemeenschappelijke regeling (GR) SamenTwente is een evaluatiebepaling (artikel 9.2) opgenomen. Er staat dat het algemeen bestuur (AB) in het jaar voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen de regeling evalueert. De evaluatie gaat in ieder geval over de bestuurlijke samenwerking binnen het werkgebied van SamenTwente, de doelstelling en de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten vanuit SamenTwente. Er staat ook dat de raden hun zienswijze over de evaluatie naar voren mogen brengen.
U bent hierover per brief van 12 november jl. door SamenTwente geïnformeerd (zie bijlage).

Vanwege de transitie van Regio Twente naar SamenTwente in 2021 en daarna de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in 2022, is de gemeenschappelijke regeling recent nog geëvalueerd. Dit is gebeurd in 2023 - 2024. Dit is een uitgebreid proces geweest waarbij ambtenaren, bestuurders en raden betrokken zijn geweest. Het doel van de regeling, de te behartigen belangen en de taken en bevoegdheden zijn toen tegen het licht gehouden. Dit heeft geleid tot een geheel gewijzigde tekst van de regeling, die is gepubliceerd op 11 juni 2024.

Met de kerntakendiscussie is inzicht gegeven in taakuitvoering, ambitieniveau en bijbehorende middelen van SamenTwente. Daarmee zijn de doelstelling en de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten vanuit SamenTwente vanuit de inhoud geëvalueerd. Ook de bestuurlijke samenwerking is met de kerntakendiscussie geëvalueerd. Lysias heeft een analyse gemaakt van de samenwerking, de wensen en behoeften, actiepunten en voorwaarden voor succes. De analyse van Lysias vormt input voor de samenwerkingsopdracht die nu uitgevoerd wordt.

Hoewel deze evaluatie de eerste is die volgens de nieuwe evaluatiebepaling van de gemeenschappelijke regeling is uitgevoerd, is de gemeenschappelijke regeling zeer recent dus ook via andere wegen nog geëvalueerd. Zowel vanwege de transitie van Regio Twente naar SamenTwente, als tijdens de kerntakendiscussie. Deze evaluatie is daarom op een passende (verkorte) wijze vormgegeven door terug te grijpen op de informatie uit deze recente trajecten. Daarmee voldoet het AB aan haar verplichting uit de gemeenschappelijke regeling én worden gemeenteraden op een effectieve en efficiënte wijze betrokken bij de evaluatie. Zodoende worden er geen dingen dubbel gedaan of onnodig extra kosten gemaakt.

Vanuit de kerntakendiscussie zijn twee belangrijke vervolgtrajecten gestart: de samenwerkingsopdracht en de prioritaire opgave jeugd. In deze trajecten wordt gewerkt aan het verbeteren van de bestuurlijke samenwerking, de doelstelling en de dienstverlening. De evaluatie van het GGiD in 2023 bevatte ook een aantal aanbevelingen om de bestuurlijke samenwerking te verbeteren. Deze worden opgepakt in de samenwerkingsopdracht. En na de kerntakendiscussie is weer gestart met het maken van het Strategisch Programma voor SamenTwente voor de komende 4 jaren.

De raden worden actief geïnformeerd via het bestuur van SamenTwente, het eigen AB-lid en het eigen college over de belangrijkste ontwikkelingen rondom de samenwerking, doelstelling en dienstverlening van SamenTwente. Daarnaast hebben de raden hun zienswijzen kunnen geven op het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling in 2023-2024. Daarbij hebben de raden aan hun colleges toestemming gegeven om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen. Ook bij de kerntakendiscussie en het strategisch programma zijn de raden betrokken. Er zijn sessies georganiseerd (in 2023 en in 2024) waarin de raden input konden leveren. Ook hebben zij regelmatig informatie ontvangen en zijn bijgepraat over proces en bevindingen. Op 19 november 2025 is er een raadsbijeenkomst geweest over het strategisch programma. De raden kunnen ook op het strategisch programma een zienswijze indienen.

Ontwerp-evaluatie
In de evaluatie is te lezen dat SamenTwente acties en aanbevelingen uit de genoemde trajecten inmiddels uitvoert. Zo is SamenTwente bezig met de samenwerkingsopdracht “Het samen van SamenTwente” waarin samen met de gemeenten gekeken wordt naar een betere samenwerking. Ook is SamenTwente bezig met het Strategisch Programma voor SamenTwente 2026-2030. Dit gaat helpen meer focus aan te brengen, beter te prioriteren en keuzes te maken die passend zijn bij de maatschappelijke uitdagingen van de komende jaren. Ook in breder perspectief zal de Prioritaire opgave jeugd, uitgevoerd onder regie van gemeente Enschede, van belang zijn voor de uitvoering van taken en samenwerking binnen SamenTwente.

Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat de regeling niet meer actueel zou zijn. Wel zijn er een aantal aandachtspunten die op termijn wellicht tot aanpassing kunnen leiden van de gemeenschappelijke regeling. De meeste aandachtspunten staan ook opgenomen in de evaluatie. Deze zijn echter niet dusdanig urgent dat ze om onmiddellijke aanpassing van de gemeenschappelijke regeling vragen, of ze zijn (nog) niet concreet genoeg om te bepalen of ze überhaupt tot aanpassing zullen leiden.
Zo geldt dat er bij de ‘coalition of the willing’ Twentse Koers onlangs een evaluatietraject is uitgevoerd waarvan op dit moment de concrete uitwerking nog niet helder is. Ook bij het Kennispunt Twente zijn er ontwikkelingen die in een later stadium mogelijk kunnen leiden tot aanpassingen in de gemeenschappelijke regeling. Hoewel er nog een aantal aandachtspunten zijn die mogelijk moeten worden aangescherpt of aangepast, en er nog stappen te zetten zijn in de samenwerking, is het moment nu daar om vooral te ‘doen’. Met het doel om meer impact te maken voor een gezond, veilig en vitaal Twente.

Publieksvriendelijke samenvatting
De gemeenteraden van de Twentse gemeenten mogen volgens de wet Gemeenschappelijke regelingen zienswijzen kenbaar maken over de ontwerp-evaluatie van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Omdat de gemeenschappelijke regeling kort geleden ook al geëvalueerd is, wordt nu voorgesteld om geen zienswijze in te dienen.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven
De gemeenteraad, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-evaluatie GR SamenTwente.

Argumenten
1.1 De gemeenteraad is bevoegd om een zienswijze in te dienen
In het kader van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad de bevoegdheid om een zienswijze op de ontwerp-evaluatie gemeenschappelijke regeling SamenTwente in te dienen.

2.1 De doelstelling van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente is nog actueel
Het doel van de gemeenschappelijke regeling is nog heel recent tegen het licht gehouden, zowel bij de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in 2024 als bij het maken van het Strategisch Programma in 2025. Daarmee wordt geconcludeerd dat de doelstelling van SamenTwente zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling nog actueel is.

Risico’s
1.1 De Twentse gemeenten kunnen verschillende standpunten hebben
Voor de GR SamenTwente zijn alle Twentse gemeenten deelnemer. Alle gemeenteraden van deze gemeenten hebben de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. De stellingname per gemeenteraad kan wezenlijk van elkaar afwijken. Uiteindelijk wordt in het Algemeen Bestuur (AB) van de GR SamenTwente d.d. 4 maart 2026 besloten tot wel of niet vaststellen van de voorliggende evaluatie GR SamenTwente.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
n.v.t.

Afweging en alternatieven
Uw raad kan ervoor kiezen om toch een zienswijze in te dienen. Dat is volgens de wet gemeenschappelijke regelingen uw bevoegdheid.

Participatie
n.v.t.

Communicatie
n.v.t.

Vervolg
Indien een zienswijze wordt ingediend zal deze aan SamenTwente worden verzonden. De ontwerp-evaluatie zal definitief vastgesteld worden in de vergadering van het algemeen bestuur van SamenTwente op 04 maart 2026.

Bijlagen
1. Raadsbrief zienswijzen evaluatie GR SamenTwente
2. Evaluatie gemeenschappelijke regeling SamenTwente
3. Raadsbesluit

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de Secretaris, **de Burgemeester,**

M.W. de Graaf R.W. Bleker